

Pala Hundelen

NR 2/73

Efter att ha läst Wallins inlägg om avelsmetoder för grönländshundar, måste väl jag som uppfödare, fatta pennan och försvara mig. Av Wallins inlägg framgår ju ganska tydligt att de metoder som vi använder oss av idag vid val av avelshundar, skulle medföra att grönländshunden skulle förlora sin vitalitet och bli sämre hund. Det tror jag inte jag på företås. Vi får nog tro att våra mera genuintökta avelsmetoder överträffar de mera fria formerne för avel som praktiseras på Grönland. Jag vill ta några ex. dels ur Wallins förslag, dels ur grönländska metoder.

Enligt berättelser från Grönland skulle ledarhunden vara den som parar tikarna. Det håller inte i en hundflock. Där alla är lösa förekommer ingen sexkurrens, utan om hundarna är sams i övrigt kan de gott stå och vänta på sin tur när det gäller en löptik. Detta gäller då hundar i Sverige, även grönländshundar, och det finns ingen anledning att tro att det är på något annat sätt på Grönland, och som vi vet kan en tik på valpar efter flera hanhundar. Nej i detta skikt gäller nog som i mycket annat, att vi försett hunden med allt för mycket mänskliga känslor.

Sedan till hundarna på Grönland. Enligt personer som varit på Grönland och som jag talat med, föds det massor av valpar där, men de flesta når aldrig vuxen ålder utan avlivas av någon anledning, ofta för att de ej verkar levande. Vidare föds massor av hundar av mycket dålig kvalitet på Grönland. Enligt samma källor är medelåldern för en spannkand ca 3 år och med dessa uppgifter för ögonen är man noggen att tro dessa personer när de säger att kvaliteten på grönländshundar i Sverige och Norge är mycket högre än på Grönland. Detta får man väl anta beror på en något planerad avel.

Det är ju klart att om vi i Sverige skulle använda oss av de metoder som Wallin föreslår skulle ju vitala och vältränade hundar ha företräde i aveln men det kommer många faktorer in i bilden. Hur skall t.ex. en otränad hund måta sig med återtränade tävlingshundar? Eller hur skall en uppfostrad hund, som från ungdomsåren fått lära sig att det är förbjudet att slåss, klara sig mot en uppfostrad slagskämpe? En yngre hund mot en äldre eller tvärt om en gammal hund mot en vältränad 4-5 årig? Nej Wallin din metod är omöjlig under de förhållanden vi håller våra hundar, träning och uppfostran ärvs ju inte.

Och nu till lite grönländska metoder. Ledarhunden, den stora kraftiga slagskämpan vital och klok till tusen och pappa till alla valpar, men är han så klok att han bara parar sig med toppen tikar? Nej då mina värmer om ni inte kan skilja på saga och verklighet, så låt bli att läsa vad Jack London och andra romantiska sagoberättare skriver. Våra hundar är bra, men inte bättre än andra raser, bara bättre lämpade för vissa jobb. Och grönländshunden är en ras som kan bli bättre, kanske inte bättre än de bästa exemplaren, men rasen

kan bli jämnare och dit tror jag vi kan komma med förständig avel. Vi uppfödare måste ju tänka på att alla valpar skall bli bra, vi kan ju inte som på Grönland avla fram massor av valpar och sen bara spara de bästa eller som Wallin föreslår samla ihop en massa hanhundar för långvariga tester. Båda dessa modeller skulle ju fördyra grönländshunden så att bara en liten grupp människor skulle få råd att köpa valpar och jag tror inte att rasen skulle bli bättre.

Nej jag tror aveln i Sverige står i siktet på att stabilisera rasen och behålla rasens goda sidor samtidaigt som man är uppmärksam på degenererande tendenser och dåliga anlag. Och här tror jag att SPHK har en mycket stor uppgift att fylla, inte direkt som avelsrådgivande organ utan istället genom att ordna tävlingar och prov för polarthundar. Hårda krävande tävlingar 5-10 mil, varvade med snabblopp med farter runt 20 km/timmen, och premiära gärna de bästa hundarna så man vet var de finns, men kom ihåg, valparna ärver även tiken, kör och tävla med era tikar så man vet vilka är bäst. För vi är väl alla överens om att polarthunden vilken ras den än tillhör är en draghund och skall vara en draghund. Men för den skull får vi inte glömma exteriören och en snygg och välbyggd hund är som regel också en stark och bra draghund.

Stig Juhlander

Följande artikel är citerad ur norska tidningen POL/CHOW, nr 3 1972/73, skriven av Gunnar Kallarberg.

Den är ett svar på en artikel som Stig Juhlander hade i samma tidning nr 1 1972/73. Då vi tycker att det angår oss alla grönländshundsägare, har vi översatt den efter bästa förmåga.

GRÖNLÄNDSHUNDEN

Efter att ha läst Stig Juhlanders inlägg i Pol-Chow, känner jag mig förpliktad att svara.

Jag är ingen specialist på grönländshundar men i de tio år jag har haft grönländshund, har jag lärt känna rasen bra. Under dessa år har jag varit på många utställningar både i Danmark, Finland, Norge och Sverige. På dessa utställningar har jag ställt ut för många domare. Alla har inte dömt lika, men det kan man heller inte vänta sig. Då är något av spänningen med utställningarna borta. Hunden känns förändrad sig från dag till dag. Det har säkert Stig Juhlander också sett. I vissa fall kan jag också medge att meningskiljaktigheterna hos domarna är för stor. Detta tror jag däremot inte kan skyllas på att den rasbeskrivning vi har av grönländshunden är för dålig, men att vissa domare känner till grönländshunden för lite. Det är sällan mer än två eller tre på varje utställning, och det är för få för att domarna ska kunna få en bra bild av rasen och kvaliteten. Dessutom har jag ett intryck av att vissa domare är för snälla och för ofta delar ut röda band. Särskilt när konkurrensen är liten.

Stig Juhlander efterlyser en bra rasbeskrivning av grönländshunden både i Sverige och Norge. I Norge har vi i alla fall en användbar rasbeskrivning och i och med att Norge måste sägas vara det främsta landet när det gäller avel av grönländshundar, måste väl den norska rasbeskrivningen också vara användbar i Sverige. Om Stig Juhlander med fullt rätta meningar säger att den norska rasbeskrivningen passar nästan tillhålla spetsar, kan hans inlägg inte tas på allvar. Har han till exempel provat att använda den på berg, en bokhund, en lunnehund, en chow-chow, en keeshound eller en Alghund?

Stig Juhlander säger att han som tävlingsförare vill ha en stark, snabb och lättträdd hund. Den skall enligt hans mening vara hög, slenk, ha stark rygg, starka ben och goda rörelser. Den skall ha ett bra temperament, så att den kan umgås med människor.

För att börja med det sista, vill jag säga att grönländshunden i dag har blivit en mycket folkär hund. Vissa kan kanske vara hårda, men så är det med alla raser. När han sägs säga att han vill ha en snabb och lättträdd norsk grönländshund, tror jag inte det räcker med att man förändrar rasens utseende från en samlad och kraftig hund till en spinkigare sort, utan att man också enligt min mening förändrar något av rasens kännetecken, nämligen grönländshundens självständighet

och mentalitet. Det tror jag kommer att reducera hundens nedärvda arbets- och insatsvilja. Annars är jag självklart enig med Stig Juhlender i att hunden måste ha en stark rygg, starka ben och goda rörelser. Det bästa sättet att få en användbar grönländshund till tävlingskörning är och förblir mycket hård träning. Då kan man till en viss grad få upp hastigheten. Vi måste lika väl inse att grönländshunden är en hårdför dragare och ingen sprinter. Det har otaliga polar-expeditioner under årens lopp visat oss. Önskar man en hög hastighet, måste man gå över till en snabbare hundras vid tävlingskörning. Jag tror de flesta hundförare som idag använder grönländshund är betagna av de egenskaper den nu har och vill inte förändra dem.

Däremot vill jag föreslå att om en grönländshund skall kunna uppnå championat på utställning, måste hunden ha genomgått ett därtill ägnat draghundsprov i vilket hund och förare visar att de samarbetar samt att hunden måste ha genomgått en draghundstävling på minst fem mil. Då kommer man att tydligt få fram draghundsegenskaperna.

Min slutsats blir därför: Låt oss behålla grönländshunden som en samlad och kraftig hund utan att förändra varken utseende eller mentalitet. Är man inte nöjd med rasen som den är, får man hellre byta till en annan ras.

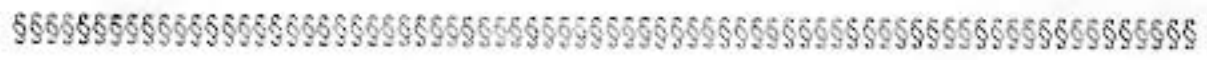
Med detta instämmer Britt-Marie och Sten Strindberg. Och flera med oss

Eftersom inte alla medlemmar i SFEK har POL-CHOW, och har kunnat läsa Stigs artikel som detta är ett svar på, och eftersom det var ganska långt, så har Stig skrivit ett svar på den här artikeln som förklarar lite av vad bl.a G.K. uppfattat som en spinkigare sort av grönländshunden.

Ni som läser Gunnar Källarbergs svar på mina funderingar om grönländshunden får väl lätt den uppfattningen att jag skulle vilja ha grönländshunden hög och skranklig, men jag hade i min artikel både höjd och vikt 63-67 cm hög, vikt 33-38kg (hane) vill jag minnas, och tycker man en sådan hund är skranklig då vet inte jag. Vad jag ville säga är att grönländshunden (hane) på 35-37 kg ca 65 cm hög är den absoluta idealiska storleken på vår grönländshund. Med stark rygg och bra ben och tassor kan den användas till all körning även tävling. Men blir grönländshunden för klumpig och tung förlorar den i snabbhet och den blir definitivt ingen bättre turisthund. Gunnar ifrågasätter om inte jag skulle skaffa en annan ras att tävla med men för mig är grönländshunden idealisk både som tävlingshund och turisthund, men jag kan väl få tycka att det är bra om grönländshunden är rörlig och bra att dra. För det är väl en draghund vi vill ha,?

Stora, tunga, maffiga hundar har vi ju av andra raser, så frågan är väl om inte de som vill göra om grönlandshunden till en stor utställningsklump skall skaffa sig en annan ras. Och låta oss draghundsförare ha grönlandshunden stark, torr senig och rörlig, så vi får glädje av den i skog och mark.

Stig Juhlander

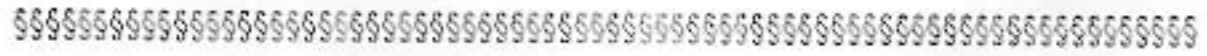

Nu äntligen har klubbmärket blivit färdigt. Märket som ni ser avbildat på nästa sida är tryckt i blått och vitt. Dekalen avsedd att fästa på bilen mäter 25X14, det finns även en mindre storlek att fästa på bilen, pärmar, väskor o.d. som mäter 9X5,5 Alla mått är cm. Det lilla märket finns även i plastad väv, lämpligt att sy på jackor, ryggsäckar osv.

Det finns emellertid ett problem. För att få fram dessa märken behöver klubben en summa pengar, närmare bestämt 3500 kronor. Den summan finns inte, utan nu vädjar vi till alla medlemmar att sätta in en slant på klubbens postgironummer. När det så blir dags att ta upp beställningar kommer dessa pengar att räknas som ett förskott. Vi har räknat ut att det utslaget på alla medlemmar blir en summa på ca 30 kronor.

Vi hoppas att ni är villiga och hjälper oss med detta, för visst vore det väl kul att få ett märke som visar lite mer än bara ett spotshuvud, som nu finns att köpa i handeln.

Ingrid Hans

KORT KORT OM KLÖVJNING

När snön försvinner och man inte kan köra längre, då är det ganska naturligt för oss som vill vandra i skog och mark att lasta lite på hunden, ~~så~~ för dåh skall ju i alla fall med ut i naturen. Och för en vältränad draghund av polarhunders är det naturligt att jobba, den trivs med det. (konstigt nog). Klövjning vad är då det? Jer ordet klövjning kommer av kluven börda, alltså hälften på vardera sidan av hunden. Det finns särskilda klövjeväskor.

Skaffa ett par av bra typ, lasta 4-6 kg och ut och träna. Hunden bör vara 2 år för det är drygt åt ben, rygg och tassar. En förutsättning är att väskorna väger absolut lika, se till att ingenting skaver eller trycker för hårt mot hunden. Är du tveksam om någon detalj får du fråga någon du ~~tycker~~ vet sysslat med klövjning Grövelsjöns fjällstation anordnar varje år någon vecka i sept. speciella klövje-kurser i fjällterräng.

Klövjning är en kul sport och värd att provas.

Hälsningar

Stig

Nu är vintersäsongen förbi för den här gången, och i förra numret fick vi reda på en hel del saker som hänt, men det var ju bara en bråkdel.

Jag har ryktesvägen fått reda på att en hel del av våra medlemmar t.ex. varit på fjällturer av olika slag. En del har kört Fjälldraget, en tävling där både orienteringskicklighet och körteknik ställs på hårda prov. Vi har också Fjälldraget en enklare tävlingsform, där man väl inte behöver orientera så mycket, men en tävling som visar hur bra (eller dåligt) samarbetet mellan hund och förare är. En av våra "mesta fjällfarare" gjorde under våren en resa till Abisko, och han kan nu skryta med att vara den förste som bestigit Kebnekaise med ett tre-spann. En tur som väl hade sina besvärliga men också sina fascinerande sidor.

Några gjorde en tur från Grövelsjön till Helags. En annan var med på en dramatisk tur där fjällräddningen var inkopplad, lyckligtvis med mycket gott slutresultat.

Det verkar kanske för många som om det var ganska dålig aktivitet inom klubben. Kanske det också är så om man menar möten osv. men som ni ser så är många medlemmar ute och rör på sig. Det som jag räknat upp här ovan är endast några få historier som skulle vara kul att ha med i tidningen. Det tar inte så lång tid att sätta sig och skriva ner det man varit med om. Långt eller kort spelar ingen roll, det behöver inte ens vara spännande. För den som aldrig varit i fjällen är det lika roligt att läsa ändå.

Naturligtvis vill vi inte ha in historier bara från fjällen. Skriv gärna ett reportage från någon utställning. Kanske någon skaffat en valp? Det är huvudsaken att det kommer in något till tidningen.

Jag skall försöka föregå med gott exempel i nästa nummer, då jag i pingst skall ut på en tve-dagars klövjetur i Grövelsjöområdet.

Med önskan om en riktigt trevlig
sommar

Juquid Hans